

Adolygiad Diogelu
Unedig Sengl
Single Unified
Safeguarding Review

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cysylltiad â'r cyfryngau: Gwybodaeth ac adnoddau defnyddiol i unigolion sy'n ymwneud ag Adolygiadau Diogelu Unedig Sengl (ADUS)

Mehefin 2025

Ynglŷn â'r adnodd hwn:

Mae'r adnodd hwn wedi'i fwriadu ar gyfer unigolion, aelodau o'r teulu ac eraill sy'n ymwneud ag Adolygiad Diogelu Unedig Sengl (ADUS). Nid yw ADUS yn ymateb uniongyrchol i ddigwyddiad ac mae'n digwydd rywbryd ar ôl y digwyddiad, felly efallai eich bod eisoes wedi cael cysylltiad â'r cyfryngau erbyn i'r ADUS ddigwydd. Mae'r adnodd hwn yn darparu rhywfaint o wybodaeth sylfaenol am yr hyn y gallech ei ddisgwyl gan y cyfryngau pan fyddwch chi'n ymwneud ag ADUS ac mae'n cyfeirio at gefnogaeth a rhagor o wybodaeth gan sefydliadau sy'n arbenigo yn y maes hwn.

Pryd allai'r cyfryngau adrodd ar ADUS?

Bydd pob adroddiad ADUS, fel sy'n ofynnol gan y Canllawiau Statudol, yn cael ei gyhoeddi ar wefan y Bwrdd Diogelu fel y gellir rhannu'r hyn a ddysgwyd o'r adolygiad. Fodd bynnag, nid yw'r Bwrdd Diogelu yn hyrwyddo'r adroddiadau i'r cyfryngau yn rhagweithiol.

Weithiau ni fydd y cyfryngau yn cyfeirio at yr ADUS o gwbl.

Yn achlysurol, gofynnir i Fyrddau Diogelu wneud sylwadau ynglŷn ag a yw ADUS yn cael ei gynnal. Bydd hyn fel arfer yn digwydd pan fydd digwyddiad eisoes yn cael ei adrodd yn y cyfryngau, er enghraifft yn ymwneud â dyddiadau llys allweddol. Ni fydd y canfyddiadau o'r adolygiad yn cael eu rhannu ar hyn o bryd a byddai datganiadau i'r cyfryngau ond yn cadarnhau a fydd adolygiad yn cael ei gomisiynu neu a oes adolygiad wedi cael ei gomisiynu.

Os yw'r cyfryngau yn adrodd ar ganfyddiadau ADUS, bydd hyn fel arfer yn digwydd ar ddiwedd yr adolygiad, ar ac o gwmpas y dyddiad cyhoeddi. Ni fydd adroddiadau'n cael eu rhannu'n gyhoeddus cyn hynny. Bydd y Bwrdd Diogelu yn rhoi gwybod i chi am y dyddiad cyhoeddi arfaethedig.

Os bu llawer o ddiddordeb yn y cyfryngau, gall y Bwrdd Diogelu wneud datganiad i'r cyfryngau bod adroddiad ADUS wedi'i gyhoeddi. Ar y rhan fwyaf o achlysuron ni fydd y Bwrdd Diogelu yn rhoi gwybod i'r cyfryngau am y cyhoeddiad, a bydd yn gwneud datganiad dim ond os gofynnir amdano.

Pa fathau o bethau fydd y cyfryngau yn adrodd arnynt?

Pan fydd y cyfryngau yn adrodd ar ADUS bydd yn cyfeirio at y digwyddiad a arweiniodd at yr adolygiad. Er y bydd adroddiad ADUS yn defnyddio ffugenwau, os bu sylw blaenorol yn y cyfryngau efallai y bydd yn bosibl cysylltu'r ADUS â'r digwyddiad. Weithiau bydd y cyfryngau yn cyfeirio at ddigwyddiadau eraill sy'n ymwneud ag amgylchiadau neu adolygiadau sydd â chanfyddiadau tebyg. Efallai y bydd newyddiadurwyr yn cysylltu â chi i ofyn am sylwadau.

Sut mae'r cyfryngau yn adrodd ar ADUS?

Mae yna reolau cyffredinol y dylai'r cyfryngau eu dilyn o'r enw Cod y Golygyddion sy'n cwmpasu'r hyn sy'n cael ei ysgrifennu mewn papurau newydd a chylchgronau ac ymddygiad newyddiadurwyr. Mae'n ymdrin â meysydd fel cywirdeb, preifatrwydd, aflonyddu ac ymyrraeth i alar neu sioc. Mae dolen i'r Cod wedi'i gynnwys yn yr adran nesaf, yn ogystal â'r camau i'w cymryd os ydych chi'n meddwl ei fod wedi cael ei dorri.

Dylai newyddiadurwyr hefyd ystyried arferion gorau wrth adrodd ar bynciau sensitif fel iechyd meddwl, hunanladdiad, hunan-niweidio, troseddau rhywiol neu gam-drin domestig, a bydd hyn yn berthnasol i unrhyw adroddiadau ar gynnwys adroddiadau ADUS.

Nid diben ADUS yw bwrw bai, ond yn hytrach sicrhau bod gwersi yn cael eu dysgu a'r hyn a ddysgwyd yn cael ei roi ar waith.

Bydd yr iaith a ddefnyddir yn adroddiadau ADUS yn adlewyrchu'r ethos hwn. Mae'n bwysig bod yn ymwybodol y gallai'r cyfryngau ddefnyddio iaith fwy cynhyrfus a / neu gyhuddgar wrth adrodd ar ganfyddiadau ADUS.

A ddylwn i siarad â'r cyfryngau?

Eich penderfyniad chi yw p'un a ydych chi'n siarad â newyddiadurwyr. Mae rhai pobl yn gweld cyfathrebu â'r cyfryngau yn brofiad cadarnhaol, eraill ddim. Mae hwn yn benderfyniad personol a does dim ateb cywir nac anghywir.

Os penderfynwch eich bod am siarad â'r cyfryngau, bydd y dolenni ar ddiwedd y ddogfen hon yn rhoi cyngor ac arweiniad i chi ynglŷn â sut y gallech fynd ati i wneud hyn.

Yn yr un modd, os ydych chi'n penderfynu nad ydych am siarad â'r cyfryngau, mae cyngor a gwybodaeth ar gael ar y gwefannau isod ar y ffordd orau o ddweud wrth newyddiadurwyr am eich dymuniadau.

Gwefannau Defnyddiol

Sefydliad Annibynnol Safonau'r Wasg (IPSO)

Cyngor a gwybodaeth i'r cyhoedd – IPSO (www.ipso.co.uk/resources-guidance/advice-and-information-for-the-public/)

Y rheoleiddiwr annibynnol ar gyfer diwydiant newyddion print a digidol y DU. Mae'r wefan yn cynnwys cyfoeth o gyngor a gwybodaeth ar bynciau fel:

- adrodd ar farwolaethau a chwest
- sut mae newyddiadurwyr yn defnyddio'r cyfryngau cymdeithasol
- help gydag ymyrraeth gan y cyfryngau
- rheolau wrth adrodd ar gam-drin domestig
- newyddiaduraeth a hawliau plant
- adrodd am hunanladdiad.

Cod Ymarfer y Golygyddion

Cod Ymarfer y Golygyddion – IPSO (www.ipso.co.uk/editors-code-of-practice/)

Mae Cod Ymarfer y Golygyddion yn nodi'r rheolau y mae aelodau a reolir gan IPSO wedi cytuno i'w dilyn.

Cymorth i Ddiodefwyr

Ymdrin â'r cyfryngau - Cymorth i Ddiodefwyr (www.victimsupport.org.uk/help-and-support/coping-crime/dealing-with-the-media/)

Elusen annibynnol sy'n cefnogi unrhyw un sy'n cael ei effeithio gan drosedd. Mae'r wefan yn cynnwys cyngor ac arweiniad ar ddelio â'r cyfryngau yn dilyn trosedd. Mae'n cynnwys dolennau i adnodd ar-lein am ddim sy'n cynnwys canllawiau rhyngweithiol, gan gynnwys un ar ymdrin â'r cyfryngau.

Canolfan Gyngori ar Brofedigaeth

Canolfan Gyngori ar Brofedigaeth | Ymdopi â'r Cyfryngau (www.bereavementadvice.org/topics/what-to-do-when-someone-dies/coping-with-the-media/#:~:text=Os%20police%20have%20been%20involved,efallai%20be%20able%20to%20assist.)

Elusen annibynnol sy'n darparu gwybodaeth, cyngor a chyfeiriad ar y pryderon ymarferol sydd gan bobl ar ôl marwolaeth. Mae'r wefan yn cynnwys gwybodaeth ac yn cyfeirio unigolion at adnoddau ar gyfer ymdopi â'r cyfryngau ar ôl marwolaeth.